

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	
Pe un an	50 Lei
Pe jumătate de an	25 „
Pe un pătrar de an	12 1/2 „
Un număr	1 Leu.
Pentru străinătate pe un an	80 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficiale, concușae, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 60 Lei, până la 200 de cuvinte 90 Lei, de aci în sus 120 Lei.

No. 616 B. ex. 1924.

Notă oficială.

Se aduce la cunoștință celor interesați, că examenul de cvalificație preotească se va ținea Luni, în 4/17 Martie 1924, orele 9 a. m.

Tinerii, cari voiesc să se supună acestui examen, au să-și înainteze rugărilor lor timbrate în regulă și ajustate cu toate documentele prescrise și anume:

1. extrasul de botez,
2. testimoniile anterioare studiilor teologice,
3. absolutorul teologic,
4. document despre timpul petrecut dela absolvirea cursurilor teologice până în prezent și
5. taxa de examen.

Caransebeș, din ședința cons. ținută în 6 Februarie 1924.

Filaret Musta

Arhiereu, Vicar episcopesc.

Nr 208 B. ex. 1924.

Institutul biblic al Bisericii ortodoxe române a tipărit sub Nr. 2 instructiva broșură „Impotriva beției” scrisă de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Primat Dr Miron Cristea.

Recomandăm cu căldură Onoratei preoțimi procurarea acestei instructive broșuri.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 6 Februarie 1924.

Filaret Musta

Arhiereu, Vicar episcopesc.

O constatare dureroasă.

Ce fac Cercurile religioase?

Secția Caransebeș a Asociațiunii Clerului „Andrei Șaguna” și-a ținut adunarea sa generală în luna Octomvrie a. trecut. Și tot în această lună și-a ținut această Asociațiune și congresul său al patrălea, misionar, la Arad.

Împreună cu alți frați în Christos, am alergat cu drag la aceste frumoase manifestări, izvorâte din dorul de a răspândi adevărata lumină mântuitoare de suflete în acest veac al materialismului. Și simțiam o satisfacție oarecare, văzând adunându-se și din cele mai îndepărtate comune de munte pe modeștii apostoli ai satelor noastre și auzindu-i, că se consultă asupra mijloacelor, cu care să răspândească această lumină.

Atât desbaterile din adunarea anuală a secției, cât și cele din congres au fost ținute în înălțime. Cei însărcinați cu lucrarea diferitelor teze s'au achitat în mod strălucit, prezentând lucrări temeinice și documentate; iar discuțiile ce s'au încins în jurul lor, au fost adevărate discuții academice.

Eu unul, trebuie să o mărturisesc sincer, am plecat la aceste două adunări preotești cu convingerea, că prin discuțiunile, ce vor urma în jurul tezelor puse la ordinea zilei, se vor afla căile și mijloacele, prin care vom putea mai cu folos răspunde la împlinirea chemării noastre. Și eram de convingerea, că aflându-se aceste mijloace și căi, se va clădi și organiza un viitor plan de muncă, bazat pe simțul realității practice, care să se pună în aplicare prin Cercurile religioase.

* * *

De astădată nu voi încerca să arăt, întru cât s'au realizat așteptările mele. Țin totuși să constat, că și dacă așteptările mele nu s'au realizat întru toate, totuși atât în adunarea ge-

nerală a secției, cât și în congresul dela Arad s'au arătat diferite căi și mijloace, prin care am putea duce pe Christos în mijlocul credincioșilor noștri, — prin care am putea combate cu succes lățirea sectarismului și prin care am putea contribui la îmbunătățirea vieții sociale din parohie.

Dar cine să pună în aplicare mijloacele și căile recomandate, dacă nu noi, lucrătorii în viața Domnului? Cine oare să fie mai în măsură de a tămădui pe credincioși de patimile, ce i-au cuprins, dacă nu noi, doctorii sufletești, cari cunoaștem mai bine starea rea sufletească, în care se află acuma?

O știm cu toți și suntem convinși, ba o trâmbițăm chiar la toate ocaziunile, că poporul nostru astăzi are nevoie, mai mult ca oricând, de îndrumare și povățuire sufletească. El așteaptă și primește cu bucurie îndemnul dela tot cel ce-i voiește binele. Cu cât mai vârtos va primi el îndemnul preotului, părintele lui sufletească, în care are cea mai mare încredere.

Mântuitorul a lăsat Apostolilor, și prin ei și nouă, porunca, care zice „Mergând învățați toate neamurile, învățându-i să păzească toate, câte am poruncit vouă“. Nu bolnavii sufletești să vină la noi, ci noi să mergem la ei și să-i cercetăm și să-i învățăm. Aceasta este porunca Domnului, careia noi datori suntem a-i da ascultare.

Isus a intrat în casa lui Zacheu, mai marele vameșilor din Ierihon. Acesta, ascultând învățăturile lui, își face socoteala cu trecutul său și se transformă și se preface în om nou, cu altă viață și cu alt suflet, căci în gândul lui se ridică nu numai glasuri de mustrare, ci și nădejdea de mântuire.

Dacă știm, că avem puțința și darul de a ne apropia și de a transforma sufletul credincioșilor noștri, de ce să nu ne coborâm la inima lor, ca să sădăm și în sufletele cele mai slabe și rele cuvântul lui Dumnezeu, care îmblânzește și inimile cele mai sălbatice?

* *

Din Octombrie a. tr. urmăresc cu atențiune, săptămână de săptămână, organele eparhiilor din Mitropolia noastră de Alba Iulia și Sibiu, ca să văz, care este munca Cercurilor religioase ale Asociațiunii și întru cât au căutat ele, ca să pună în aplicare căile și mijloacele recomandate de congresul dela Arad, pentru ca activitatea misionară a bisericii să se manifesteze cât mai eficace.

Cu durere trebuie să constat, că activitatea cercurilor religioase din toate cinci eparhiile nu numai că în această direcție nu este satisfăcătoare, dar' că nu s'a făcut aproape nimic.

Este dureroasă această constatare, care trebuie să ne pună în îngrijorare.

Cercurile religioase, dela cari așteptam atât de mult, astăzi stau în nelucrare.

În direcțiune misionară Cercurile religioase sunt singurele, care pot și sunt chemate să desfășure o muncă intensivă.

Numai cu învățătura creștinească, pe care cei mulți nu o cunosc, necum să o înțeleagă și să o înfăptuiască, să poate îndrepta starea morală, și prin aceasta și cea materială și economică a poporului nostru. Cercurile religioase au posibilitatea de a cunoaște mai deaproape neajunsurile și boalele sufletești din parohiile aparținătoare Cercului. Învățând cuvântul adevărului și arătând poporului calea ce duce la fericire și mântuire, nu se vor mărgini numai la combaterea viciilor, ci căutând cauzele și având posibilitatea să le afle și să le cunoască mai ușor, vor tinde la delăturarea lor. Apoi cunoscând atât neajunsurile, cât și cauzele lor, vor putea alege și mijloacele cele mai eficace, cari întrebuințate la timp, cu tact și cu blândețe, cu siguranță vor duce la scop.

Și dacă în vre-o comună se observe, că preotul ar purta vina relelor, oare nu frații în Christos sunt chemați să-i aplice cuvintele Mântuitorului: „Deți va greși ție fratele tău, mergi și-l mustră între tine și între el singur; deci de te va asculta, ai dobândit pe fratele tău. Iar de nu te va asculta....“

* * *

Ne apropiem de postul Paștilor, timpul cel sfânt al lacrimilor și al căinței, în care timp sufletul omenesc este mai aplicat să primească învățături și îndemnuri.

Să aprindem deci, frați în Christos, luminile noastre și pornind în Cercuri religioase, să punem lumina în sfeșnic, ca să lumineze tuturor.

Este timpul suprem, căci a sosit ora a unsprezecea, ca să ne facem tuturor de toate, ca să-i câștigăm pe toți!

S.

De pe marginea cărților bisericești.

Reproduceri după însemnările vechi din diferitele cărți bisericești și protocoale ale bisericii din Mehadia.

De preotul Coriolan Buracu.

Foarte multe dintre cărțile bisericești ale satelor noastre cuprind o mulțime de date importante cu privire la trecutul nostru. Aproape nimeni nu s'a ocupat cu reproducerea lor. Și e păcat! Rând pe rând dispar vechii noștri preoți, meșteri în a descifra scrisorile bătrâne, cari ne păstrează multe date prețioase! Aceste cărți se vor aduna în „Muzeul eparhial”, unde vre-un istoric le va frunzări și va culege ce are lipsă și cele mai multe parohii nu-și vor ști trecutul din însemnările făcute pe margini de vechii preoți cucernici, cuminiți și înțeleghători ai vremurilor.

Eu vin acum să mă achit față de sânguința, dar și de dorința lor și reproduc aci numai însemnările, cari sunt în legătură cu biserica și așezămintele ei.

Spre orientare comunic:

Mehadia din timpurile cele mai vechi nu a fost numai un punct însemnat strategic, ci și religios, cultural și național.

În comună sunt ruinele vechei episcopii „ad aquas”, amintită în Novella XI. a împ. Iustinian din a. 535. Se văd temelile — zidite după sistemul roman — ale chiliilor mici și a unor sale mari. — Poporul le arată ca ruinele unei vechi episcopii.

Episcopul Ignatie I. (1637—1653) dela Râmnic — Noul-Severin se subscie în actul său dela 21.c Aug. 1646 „Ignatie milostiuu Bojiu arhiepiscop Râmnițeschii ivseia Mehedia”, iar Inochentie (1721—1735), ot al Râmnicului, se subscie „Smeritul Inochentie Episcop Râmnicului și exarh al Severinului și toată Mehadia”.

Episcopul Athanasie al Râmnicului, în opul său „Istoricul Eparhiei Râmnicului — Noul Severin”, apărut la a. 1906, susține, că aci, în Mehadia, a fost și reședința mitropolitelor Severinului.

Se mai păstrează, la esirea nordică din comuna Mehadia, lângă vâlcica numită „Ogașu bisericii, ruinele unei biserici numită de locuitori „Biserica ungureasă” și „Biserica spartă”; această biserică a fost calvină, clădită pe timpul princip. Achațius Barcsay, pe când era Ban al Severinului — mijlocul veacului XVII. —, care deja pe hartele luptelor din anul 1717 este notată ca ruinele unei biserici vechi. — Aci s'au găsit:

1. la 1815 un sarcofag al lui *Ianus Lepidus*. o tablă votivă cu *Iulia Augusta*;

2. la 1822 peste 2000 monede romane și grecești și o tablă de marmoră cu inscripție latină;

3. la 1823, 5 vase de argint, între cari nu potir mic cu un postament frumos.

Diferiți istoriografi însemnați reproduc o mulțime de documente, chiar cu privire asupra trecutului vieții religioase a locuitorilor autohtoni români din Mehadia și jur.

Reproducerea și explicarea lor însă nu pot forma material pentru un ziar cu cădrelle restrânse!

Ca cel mai vechi și mai prețios obiect, scris cu mâna, este un rest de 4 foi de pergament din primele încercări de traducere a psalmilor din limba slavonă în limba românească. Actualul ministru al cultelor, dl Alex. Lăpădatu, profesor universitar, când în vara a. 1922 m'a cercetat la Mehadia, i-am arătat aceste foi și dânsul ca un cunoscător — fiind însărcinat de Comisiunea monumentelor istorice cu adunarea vechilor manuscrise

mi-a declarat, că acest manuscris datează din veacul XVI. Sunt păstrate psalmii 48 dela v. 9 până la sfârșit (fila e lipită pe scoarța cărții Îndreptarea legii), psalm 49 întreg și din psalm 50 până la v. 17.

O scrisoare caligrafică uimitoare. Literele inițiale ale psalmilor sunt mari, cu roșu și cu ornamentații de frunze și flori. În primul rând sunt versurile în l. slavonă, urmând fiecărui vers și textul în l. română; inițialele versurilor atât slavon, cât și român, sunt scrise cu roșu.

Pentru frumsețea limbii arhaice, reproduc următoarele versuri:

Din psalm 49:

„Askultați aceasta toate limbile

Și sokotiți toți ceia ce lăkuți pespre toată lumea

Pementeanii și fii oamenesti, depreună bogății și mișaii

Rostul mieu grăeaște prea țelepciune și învățatura inimii înțeleagere.

Plekavoitu în pildă urekea mea

Deskidevoiu ântru kântări ciumilitura mea”

Din ps. 50:

„Domnul Dumnezăilor Dumnezău grăi și kenă pementeani.

Dela răsăritul soarelui până la apus

Din sionu frumsețea cuvintii lui

Dela arătare va veni

Dumnezeul nostru și nu va tăcea

Fok naintea lui se va aprinde

Și pe împregurul lui va fi vivor mare

Kă ameale sântu toate ferile dumbrăvilor

Dobitoacele în măguri și boii

Kă kunoskuuu toate pasările cierului; și frămsețea țarinei cu mine easte

Giunige lui din jrătva (jertva) de laudă

Înkină lui din jrătva de laudă

Și dă celuea de sus giuruirile tale

Și dă celuea de sus rugite tale”

Cumcă acest manuscris prețios a existat aci din mai multe file, poate chiar complet, se constată și în diferitele cărți bisericești, la legarea carora s'au folosit file din acest manuscris valoros.

Pe acest manuscris este și o notiță, scrisă de pe timpul lui Racoviță Voievod, când aci în Banat a fost o foamete mare și cum locuitorii de aci au trecut în „Țară” cu vitele lor. Sunt înșirate dările, la cari erau supuși pentru fiecare cap de vită. Cuprinsul acestei notițe mi-a fost comunicat de dl Lăpădat. Eu nu am putut descifra notiță, de aceea nici nu o pot reproduce. —

Pe cartea „Testamentul nou” tipărit la Bălgrad (Alba-Iulie) a. 1648 cu cheltuiala lui Gh. Rákoczy II. stă scris pe scoarța „scrisam eu pătru ianoșevici paroh M-(ehadiei)”, iară pe pag. 1—4: „această cartea ce se chiamă testamentu o am vândut popei lu andrei ot jăb-lea în bani împărătești eu inochentie în zilele părintelui episcopului Anthim leat 7213 (1705).”

(Urmează).

Aforisme.

De A. Moaca.

Semănțe căzute pe piatră sunt ideile, cari nu egudue sufletul.

Caută să nu fi gloaba nimănuia.

Când ai pierdut credința, și-ai pierdut ființa.

*

Sceptrul, sabia și cărja au făcut și fac istoria.

Mulți își zic: Ce se tind la înălțare, când pot trăi din subminare.

Lucrul de căpetenie nu e, că ai cetit, ci cum ai cetit credinciosului rugăciunea.

Robi au fost, sunt și ori cât n'am vrea, dar' o să mai fie.

Scotocind prin ruinele lumii de astăzi, zilnic dăm de morminte, în cari zace îngropată iubirea.

Ș T I R I

Decoratie Păr. Romulus Novacoviciu, paroh și director al gimnaziului „Principele Carol” din Bozovici, la propunerea ministerului instrucțiunii publice, a fost decorat cu „Coroana României” în gradul de cavalier. Felicitări!

Sedințele Sf. Sinod. Sesiunea Sf. Sinod, prorogată în Noemvrie a. tr., a fost redeschisă în 5/18 Febr. a. c. sub președinția I. P. S. Mitropolit primat Dr. Miron E. Cristea.

Din partea ministerului cultelor asistă: dl. secretar gen. V. G. Ispir și dl. director gen. al cultelor St. Brădșteanu.

I. P. S. Mitropolit primat a făcut apel la membrii Sinodului, să soluționeze cu grijă și cu atenție chestiunile înscrise la ordinea zilei. A arătat apoi, că afară de chestiunea unificării bisericești, alte două chestiuni importante cer o grabnică rezolvire: reorganizarea învățământului seminarial și cea a învățământului religios.

Episcopul Ghenadie al Buzăului a citit raportul privitor la averile bisericii basarabene și conflictul ce există între ministerul cultelor și autoritățile bisericești din Basarabia. Sf. Sinod a numit o delegațiune (I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, PP. SS. Vartolomei al Râmnicului și Visarion dela Bălți), care să studieze chestiunea și să refere cât mai curând asupra celor petrecute în sinul bisericii de preste Prut. Tot în această chestiune I. P. S. Arhiepiscop Gurie al Basarabiei a depus un memoriu explicativ.

P. S. Episcop Ilarie al Tomisului a relevat faptul, că hotărârile luate de Sf. Sinod, privitor la lipsa de preoți în Dobrogea, nu se bucură de atențiunea necesară a ministerului cultelor.

În urmă au fost prezentați membrilor sf. Sinod

noului arhieriei: Gherontre Silistreanul și Valeriu Craioveanul, carele a fost reintregat în treapta de arhieru.

În ședința II.-a s'a discutat cererea făcută de călugării din țară de a se întruni în congres sub președinția I. P. S. Mitropolit primat.

S'a luat apoi în discuțiune organizarea unui corp de misionari pe lângă mitropolii și episcopii. Din cele expuse de raportorul chestiunei reese, că misionarii noștri vor forma un corp a parte și vor funcționa după indicațiunile și la dispoziția Sinodului, care va conduce direct propaganda noastră religioasă.

I. P. S. Sa Mitropolitul primat a propus apoi, și majoritatea membrilor au fost de aceeași părere, ca autoritățile bisericești să înceapă o campanie pentru combaterea alcoolismului.

Sinodul a constatat, că legea care permite, sătenilor din regiunile vinicole să prepare și să oprească pentru ei rachiurile și vinurile produse din viile și livezilelor proprii, a contribuit la răspândirea alcoolismului în proporții îngrijitoare.

— Membrii Sinodului au decis să se intervie pe lângă ministerul de finanțe, spre a se introduce monopolul alcoolului

În urmă, s'au citit diferite rapoarte privitoare la aprobarea de manuale didactice pentru învățământul religios în școalele secundare.

† **Alexandru Crenianu**, director de bancă în Recița-montană, a răposat în 4/17 Februarie a. c. în etate de 88 ani. — În mormântarea s'a făcut în 6/19 Februarie a. c. —

Defunctul a fost timp de aproape 50 ani îndreptătorul și conducătorul vieții noastre bisericești și culturale din Recița-montană. A fost un inimos român în zilele posomorâte de urgie din trecut și un fruntaș al vieții noastre sociale din acest ținut. —

Odihnească în pace!

Pentru Muzeul diecezan. În săptămâna trecută s'a sporit numărul obiectelor de însemnătate din Muzeul diecezan cu un octoih, primit dela părintele Svetozar Mutașcu din Naidăș, care, înțelegând rostul Muzeului, a pus la dispoziție acest octoih, tipărit în limba slavonă la București în zilele Voievodului Țării Românești Ioan Constantin Nicolae, cu binecuvântarea și toată cheltuiala Mitropolitului Ungrovlahiei Stefan.

Biserica neamului. Societatea ortodoxă națională a femeilor române hotărâse, încă în 1919, ridicarea unei *biserici mausoleu la Mărășești* pentru adăpostirea osemintelor eroilor neamului. Societatea a luat asupra sa greaua sarcină de a strânge fondurile necesare. De atunci și până la 1 Nov. 1923 s'a adunat, — cum constată un raport al dnei Alexandrina Gr. Cantacuzino, — suma de Lei 3,144,410.11. Maiestatea Sa Regele a subscris 50,000; sume însemnate au dăruit și bisericile din întreaga țară, marele stat major, ministerele, băncile, tribunalele, judecătorii și diverse persoane. Comitetul societății aduce vii mulțumiri acelorora, cari au contribuit la strângerea și sporirea fondurilor. În Iunie 1923 s'au început lucrările criptelor și a capelei mortuare, pe terenul dat de dl. G. U. Negroponte la Mărășești, și se vor termina în Iulie 1924, gata pentru primirea osemintelor a zece mii de ostași morți pentru patrie. Comitetul — cum arată dna Alexandrina Gr. Cantacuzino, — mai are nevoie de un milion și jumătate pentru împodobirea interioară a criptelor și facerea catapetesmei în capela mortuară, aceasta în afară de clădirea bisericii, care se va ridica deasupra criptelor.

Nădejdea mare este în dărnicia poporului nostru, care trebuie să-și aducă aminte de morții noștri scumpi, cari zac risipiți pe câmpii, dealuri și văi. Avem datoria imperioasă, cu toată greutatea vremurilor prin care trecem, să clădim lăcașul de veci al ostașilor făuritori ai României întregite.

Donațiunile se primesc la sediul Soc. Ortodoxe, Calea Moșilor 158, București, pe numele doamnei Zoe Dr. Romniceanu, cassieră generală sau la Banca Națională a României, pe numele Societății, secțiunea Mărașești.

Manuscrisul gramaticii române a lui Gheorghe Lazăr. * În urma unor demersuri făcute de ministerul instrucțiunii pe lângă d. M. Gaster la Londra, d-sa a binevoit să dăruiască Statului român — în dorința de a fi dat în păstrarea Academiei — manuscrisul: „Gramatica românească” a lui Gh. Lazăr.

Acest manuscris, de o importanță capitală pentru istoria culturii noastre, se găsește depus în mâinile d-lui prof. Br. Schindler dela Lipsa, care promise, ca să facă mai multe facsimile, spre a fi distribuite cu ocazia centenarului marelui dascăl. Din cauza boalei d-lui Schindler, lucrarea nu s'a putut face la timp și astfel manuscrisul se găsește la Lipsa.

D. dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii, a intervenit la d. I. Duca, ministrul de externe, ca să trimită un curier diplomatic al acestui departament în Germania, ca să remită d-lui Schindler scrisoarea d-lui Gaster, privitoare la donațiunea de mai sus și să ridice manuscrisul, spre a-l preda ministerului instrucțiunii, care, la rândul său, îl va depune la „Academia Română”. Aceasta însă nu se putea, decât după ce manuscrisul va fi transcris și publicat în volumul de omagii, cu care au fost însărcinați d-nii: G. Bogdan-Duică și G. Popa Liseanu.

Statul romano-catolic ardelean. Cartea acum apărută: *Catolicismul unguresc în Transilvania*, de dl. O. Ghibu, consacră capitole întregi chestiunii așa numitului *Stat romano-catolic ardelean*, și arătând organizarea lui anticanonică și ilegală, concludă — pe temeiuri de izvoare istorice — din nou la disolvarea acestui organ al catolicismului unguresc.

Dl. ministru al cultelor, Al. Lăpedatu, sosind Sâmbăta trecută la Cluj, a declarat, cum anunță presa d'acolo, că va căuta să rezolve problema „Statului catolic”, și că în acest scop a cerut să i se prezinte „statutul organic aprobat (?) de rege”, și „dovada” drepturilor câștigate până acum de acest stat catolic.

Plata despăgubirilor de războiu în Ardeal
Se știe, că în bugetul exercițiului trecut mai figura un fond de 50 milioane Lei pentru despăgubirile suferite de populația din teritoriile alipite. Comisiunea despăgubirilor de războiu, întrunită la ministerul de finanțe, a hotărât, ca prin organele ministerului de finanțe să se întocmească o situație reală de pagubele suferite în aceste provincii, pentru a se vedea quantumul, la care se ridică totalul despăgubirilor de războiu.

În urma acestor lucrări se va întocmi o comisiune specială în vederea plăților, cari se vor face celor dovediți, că cu dreptul la asemenea despăgubiri.

Sătenii contra alcoolismului. Clerul eparhiei Moldovei a întreprins o luptă aprigă contra alcoolismului. Cu ocazia sărbătoririi hramului bisericii din com.

* Vezi și articolul „Gramatica română a lui Gheorghe Lazăr” din „Foia Diecezană”, nr. 53 din anul 1923.

Lediul lui Tătar, preoții slujitori au ținut predică, insistând asupra ravagiilor alcoolismului.

În seara acelei zile, o mare delegație de săteni, în frunte cu bătrânii satului au venit în corpore în fața preoților sosiți în comună spre a face propagandă contra alcoolismului și au jurat, că nu vor mai pune în gură rachie până la sfârșitul vieții lor.

Sătenii au cerut apoi, ca în vechiul local al cărciumii din acel sat consiliul comunal să înființeze o casă de sfat și citire.

Preoții au binecuvântat mulțimea sătenilor, aducându-le meritate laude.

Salarile funcționarilor. Comisia bugetară a Camerei s'a întrunit Marți d. a în palatul Adunării deputaților și a luat în discuție propunerile făcute de comisia raportorilor bugetelor ministerelor cu privire la împărțirea creditului de 550 de milioane Lei, înscris în actualul buget pentru îmbunătățirea salariilor funcționarilor și pensionarilor publici.

Comisia a admis, ca

a). 100 de milioane Lei să se împartă pensionarilor publici.

b). 113 milioane Lei să se distribuie funcționarilor publici nedreptățiți prin aplicare curbei Lalescu în anul trecut, deci pentru rectificarea curbei Lalescu și restul de c.) 336 milioane de Lei să se împartă tuturor funcționarilor publici, ceea ce ar reveni la o cotă de 40 la sută asupra sporului Lalescu acordat anul trecut.

În urma hotărârii acesteia, care rămâne definitivă, ministerul de finanțe va trimite instrucțiuni celorlalte ministere, cum să procedeze și cum să alcătuiască statele pentru plata acestui nou spor funcționarilor și pensionarilor publici, cuvenit dela 1 Ianuarie a. c.

Fabrica de explozivele din Făgăraș. Comisiunea industrială a Adunării deputaților a aprobat proiectul de lege, prin care se înființează o fabrică de explozibile la Făgăraș. E vorba, ca lucrările de construcție să înceapă chiar în primăvara aceasta.

Astfel nu peste multă vreme, vom ajunge să ne fabricăm în țară la noi aproape tot materialul de războiu, pe care-l aduceam din alte țări și care costa sume foarte mari.

În consiliul de miniștri s'a mai vorbit de înființarea unei mari fabrici de aeroplane, iar la Reșița și la „Astra” dela Arad s'a propus să se fabrice tunuri, puști, mitraliere și tot felul de armament.

Mulțumită publică. Comitetul „Reuniunii fem. rom. pentru regularea și înfrumusețarea cimiterului ort. rom.” mulțumește pe calea aceasta doamnelor și domniilor cari, au binevoit a suprasolvi cu ocazia petreceri de Sf. Ion sumele cari urmează: P. S. S. Episcopul Dr. Iosif Traian Badescu 100 Lei, Ilie Orzescu 60, Constantin Pepa 50, Dr. Budințianu 50, Dr. Morariu 50, Dr. Dragu 40, Ecaterina Stoicevici 40, Ana Zimmer 30, Lazits Artur 40, Dr Roth 40, Munk 75, Oprea 20, Beuca 20, Teodor Dragomir 20, Vasilichi 25, Friedmann și Iritz 40, Friedmann Moritz 50, Berecovits 50, Fleissig 15, Pătrășcanu 10, Oberdorfer 10, L. Cusma 9, Petru Drăgan 25.

Electrificarea căilor ferate. La ministerul de comunicații se pune la cale de câțva timp proiectul de electrificarea CFR. S'a numit o comisiune de ingineri, care să studieze, unde ar fi locurile potrivite pentru clădirea uzinelor electrice. Între Ploești și București s'a și dat o porțiune de cale ferată în lucrul doi inginer Donciu.

Jalnică listă. La moartea dictatorului Lenin ziarele au publicat lista omorurilor săvârșite în Rusia, în timp de 3 ani de către armata roșie a lui Lenin. A fost împușcați și spânzurați peste 2 milioane de oameni. Jalnica listă este următoarea:

Arhieri	28
Alții preoți	1,215
Profesori	6,575
Medici	8,800
Ofițeri	54,650
Soldați	250,000
Ofițeri jandarmi	10,000
Jandarmi	58,500
Agricultori	12,950
Intelectuali	355,250
Muncitori	192,350
Tărani	815,000

Ziarele din ultimile zile aduc știri despre eruperea contrarevoluției, care tinde să pună capăt regimului sovietic.

Bibliografie.

A apărut:

„Cultura Creștină“, revistă lunară. Anul XIII., nr 2 (Februarie 1924). *Blaș*. Abonament anual: 100 Lei.

„Hierna“. Anul V, nr 6-7 (15. Ianuarie — 1 Februarie 1924). Prețul 10 Lei.

„Consinzeana“. Anul VIII., nr 3. (10 Febr. 1924). *Cluj*. Prețul 10 Lei.

CONCURSE.

Amăsurat ordinațiunei Ven. Consistor diecezan din 11 Octomvrie a. c. Nr. 4536 B. ex 1923, se escrie concurs pentru ocuparea parohiei de clasa II. din comuna **Sculea**, protopresbiteratul Buziaș, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Una sesiune parohială constatătoare din 32 jugere.
2. Birul parohial și anume 15 litri grâu de casă; iar jelerii 10 litri grâu.
3. Stola uzitată.
4. Cvatir în natură.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită recursul, instruat conform regulamentului pentru parohii, adresat Comitetului parohial din Sculea, Prea On. oficiu protopresbiteral din Buziaș.

Tot odată sunt poștiți recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare, cu prealabila incuviințare a Prea On. Domn protopresbiter, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie.

Sculea, din ședința extraordinară a comitetului parohial ținută la 6 Decemvrie st. v. 1923. 1—3

Ioan Draghici
pres. com. par.

Ilie Brostian
not. com. par.

În conțelegere cu mine: **Ioan Geția** m. p., protopresb.

În urma ordinațiunei Ven. Consistor diecezan ddo 3 Februarie 1923 Nr. 213 B, se escrie concurs pentru îndeplinirea definitivă a parohiei de clasa a III-a din comuna **Borlova**, protopresbiteratul Caransebeșului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul eparhiei „Foaia Diecezană“.

Emolumente:

1. Sesiunea parohială în complex de 24 jugere cat.
2. Din casa cultului câte 400 Lei anual pentru boțeze, cununii și înmormântări.
3. Alte venite accidentate după uzul vechi din comună.
4. Dările recerute după sesiune etc. le va plăti alesul preot.

Nefind casă parohială, alesul preot se va îngriji de cortel pe spesele proprii.

Recurenții cu cvalificația recerută vor avea să-și înainteze petițiile de concurs, cu documentele necesare, adresate comitetului parohial, P. On. Oficiu protopresbiteral ort. român din Caransebeș, în termenul indicat.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cele bisericesti și oratorie.

1—3

Comitetul parohial.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Pe baza ordinațiunei Ven. Consistor diecezan ddo 25 Noemvrie 1923 Nr. 4898 B ex 1923, subscrisul com. par. escrie concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, pentru ocuparea postului de *paroh* în parohia de clasa I din **Ritișor**, protopresbiteratul Vârșetului.

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune parohială constatătoare din 30 jugere.
2. Intravilanul și extravilanul aparținător acestei sesiuni.
3. Stola uzitată.
4. Alegândului preot îi acordă comuna bisericăscă titulo bir parohial și bani de chirie, până când se va cumpăra sau zidi casă parohială, anual 1500 lei.

Concurenții au să dovedească, că sunt cvalificați pentru parohii de clasa I.

Dările după realitățile primite în uzufruct le suportă alegândul paroh.

Concurenții cu cvalificație în regulă sunt poștiți a-și înainta rugările, adresate com. paroh. din Ritișor, Prea On. Domn protopresbiter în Vârșet. Sunt poștiți a se prezenta, cu prealabila incuviințare a Domnului protopresbiter, în sf. biserică în vre-o Duminecă sau sărbătoare cel mult cu 8 zile înainte de alegere.

Ritișor, din ședința com. parh. ținută la 17/30 Ianuarie 1924. 1—3

Petru Popa m. p.
pres. com. parh.

Lazăr Roman m. p.
notar. com. parh.

În conțelegere cu mine: **Traian Opream**, p., protopresbiter.

Amăsurat ordinațiunei Ven. Consistor diecezan ddo 11 Octomvrie 1923 B, se escrie concurs pentru ocuparea parohiei vacante de cl. II. din comuna **Voivodinți**, protopresbiteratul Vârșetului, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Una sesiune parohială.
2. Stola, birul parohial și venite uzitate.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită recursele, instruite conform regulamentului pentru parohii, adresate Comitetului parohial din comuna Voivodinți, Prea On. Oficiu protopresbiteral din Vârșet, Tot odată sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie. 1—3

Martin Atnagea m. p.
Președinte

Stefan Todor m. p.
Notar.

în conțelegere cu mine: *Traian Oprea* m. p. protopresbiter.

Pentru întregirea postului de *capelan* temporal cu drept de succesiune pe lângă preotul Teodor Băianțiu din **Românești**, se escrie concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“. Parohia e de clasa III.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. $\frac{1}{2}$ din sesiunea parohială de 32 jug.
2. $\frac{1}{2}$ din un intravilan de 800 st. □
3. $\frac{1}{2}$ din stola și birul uzitat.

De locuință are a se îngriji alegândul capelan.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită recursul, instruat conform regulamentului pentru parohii, adresat comitetului parohial din Româneștii, Prea On. Oficiu protopresbiteral din Făget.

Tot odată sunt poftiți recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare, cu prealabila încuviințare a prea On. Domn protopresbiter, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie.

Românești, din ședința extraordinară a comitetului parohial ținută la 14 Ianuarie 1924. 1—3

Axentie Sercu m. p.
președ. com. par.

George Nemeșan m. p.
notar. com. par.

în conțelegere cu mine: *Sebastian Olariu* m. p., protopresb.

Pe baza ordinațiunei Ven. Consistor diecezan ddo 20 Martie 1923 Nr. 1252 B, se escrie concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, pentru ocuparea postului de *paroh* în parohia II vacantă de clasa I. din comuna **Grebenăț**, protopresbiteratul Vârșetului cu următoarele:

Emolumente.

1. Una sesiune parohială, constătătoare din 32 jugere și 750 stânjeni □ pământ arător.
2. Stola și birul uzitat.
3. Casa parohială comuna nu are, deci de locuință se va îngriji alesul paroh; afară de aceea va plăti și darea după pământul ce-l folosește.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze rugărilor, instruite conform Regulamentului pentru parohii, Prea Onoratului Domn protopresbiter: *Traian Oprea* în

Vârșet și sunt poftiți a se prezenta, cu prealabila încuviințare a protopresbiterului, în sf. biserică în vre-o Duminecă ori sârbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie, dar nu în ziua de alegere.

Grebenăț, din ședința com. par. ținută la 3/16 Decemvrie 1923. 1—3

Stefan Balea m. p. paroh
pres. com. par.

Mihalu Voim m. p.
notar com. par.

în conțelegere cu mine: *Traian Oprea* m. p., protopresbiter.

Pe baza decisului Ven. Consistor ddo 25 Noemvrie 1923 Nr. 4673 B, se escrie concurs pentru ocuparea postului de *paroh* la parohia de cl. I din **Lighed**, protopresbiteratul Ciacovei, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare.

Dotățiunea costă:

1. $1\frac{1}{2}$ sesiune parohială,
1 intravilan,
 $1\frac{1}{2}$ estravilan, după cari alesul are să poarte sarcinile publice.
2. Birul uzitat.
3. Stola uzuată.

Doritorii de a ocupa acest post să poședă bacalaureatul și să fie eventual apti de a instrua corul vocal. Recurenții să-și subștearnă petițiunile, instruite conform statutului organic și regulamentului pentru parohii, Prea On. oficiu protopresbiteral din Ciacova. În fine, recurenții sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf. biserică, cu prealabila încuviințare a protopresbiterului tractual, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și oratoria bisericească.

1—3

D. c. m. s.

s. s. **D. Cereguțiu**
președinte.

s. s. **Petru Arnăutu**
notar com. par.

în conțelegere cu mine: *Augustin Ghilezan* m. p., protopresbiter.

Nr. 243/1923.

LICITAȚIE.

Cu urmare a delegațiunei primite dela judecătoria de ocol Caransebeș sub Nr. 2806/3-1923 cu data de 23 Ianuarie 1924, aduc la cunoștință generală, că la locuința defunctei Matilda Hoffmann Iulian născută Fellerer din Caransebeș, strada Ardealului 442, se vor vinde prin licitație publică, pentru bani gata și pe lângă imediată preluare, toată averea mobilă: ca efecte de menaj, aranjament, rufărie, covoare, bijuterii etc rămase după menționata defunctă și care avere mobilă cu ocaziunea inventarizării s'a evaluat la 156,480 Lei.—

Licitațiunea o fixez pe ziua de Luni, 3 (trei) Martie anul 1924, ora 10 a. m.

Caransebeș, la 19 Februarie 1924.

Gheorghe Repede
notar public.

„MUNTEANA“ cassă de păstrare societate pe acții în CORNEREVA.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai casei de păstrare societate pe acții „Munteana“ din Cornereva sunt invitați la

ă XIX-a adunare generală ordinară,

care se va ține Duminică în 9 Martie 1924 oara 2 p. m. în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Bilanțul, raportul direcțiunii și al comitetului de revizie, darea absoluturilor.
3. Distribuirea profitului.
4. Alegerea unui membru în direcțiune.
5. Propuneri înțrate conform statutelor.

Direcțiunea.

NB. Domnii acționari, cari doresc a participa la această adunare generală, sunt rugați — în sensul statutelor — să-și depună acțiile la cassa institutului sau la vreunul din institutele membre la „Solidaritatea“

CONTUL BILANȚ

1 Iulie — 31 Decembrie 1923.

ACTIVE		PASIVE	
Cassa în numărar	66266,49	Capital social	75000,—
Cambii de bancă	416148,—	Fond de rezervă	33860,86
Credite de cont-curent	72803,70	„ „ special	1738,22
Bon la bănci	5902,50	„ „ cultural	3333,75
Efecte proprii	33610,—	Depuneri spre fructificare	609913,62
Anticipații	24000,—	Reescont	58996,—
Cereale și marfă în magazin	324599,25	Dividende neridicate	3382,85
		Diverse conturi creditoare	128956,54
		Interese transitoare	18000,—
		Profit net	10148,10
	943329,94		943329,94

CONTUL PROFIT ȘI PERDERI

DEBIT		CREDIT	
Interese după depuneri	26301,82	Interese de cambii	29599,—
„ „ reescont	3098,—	„ „ efecte	1304,—
Dări și impozite	20861,29	„ „ cont-curent	515,67
Salarii	5720,—	Proviziuni	25796,—
Spese	6237,82	Venit la cereale și mărfuri	16652,36
Chirie	1500,—		
Profit net	10148,10		
	73867,03		73867,03

Cornereva, la 31 Decembrie 1923.

Ioan Grozăvescu m. p.
dir. executiv.Liviu Grozăvescu m. p.
casar.Gheorghe Belcota m. p.
contabil.**DIRECȚIUNEA:**

Dimitrie Rațiu m. p. președinte Petru Fotoe m. p. Gheorghe Armaș m. p. Grigore Valescu m. p. Ioan Grozăvescu m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Cornereva, la 16 Ianuarie 1924.

COMITETUL DE REVIZIE:Dr. Virgil Nemoianu m. p.
președinte.

Ioan Radulescu m. p.

Ioșif Drăgoi m. p.

Simeon Ion m. p.

Liviu N. Grozăvescu m. p.

Petru Belcota m. p.